Σ44

Anul III. Nr. 3

Fevruarie 1953

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ȘI FAPTĂ CREȘTINEASCĂ

Ad me currendum est
in omni judicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

P287776

MIRCEA ELIADE:

SATUL ARDE ȘI . . .

Din când în când, în foile româneşti din exil, anumiţi autori uniţi fac aluzii răutăcioase la Biserica ortodoxă, şi vice versa: unii ortodocşi se simt deodată cuprinşi de o sacră indignare şi, ne mai putându-se stăpâni, demască în termenii cei mai fermi această teribilă primejdie pe care o constitue „propaganda catolică". De câte ori citesc asemenea texte mai mult sau mai puţin inspirate de Duhul Sfânt, îmi spun că ar trebui să fac şi eu efortul de a intra în adevărata actualitate românească, pentru a putea înţelege care sunt adevăratele primejdii ale neamului românesc. Mărturisesc sincer că, în naivitatea mea, vedeam primejdia în cu totul altă parte decât acolo unde, după spusa atâtor competenţi, pare a se afla ea: în „propaganda catolică" şi în „crimele ortodoxiei". Îmi spuneam că adevărata primejdie, pentru întreg neamul românesc şi pentru ambele Biserici ale lui Christos, o constituie ocuparea ţării de către Sovietici cu tot ce a adus ea: deportările masive, Canalul Morţii, lichidarea intelectualilor, distrugerea adevăratei culturi româneşti, rusificarea limbii şi celelalte. Îmi spuneam că neamul românesc trece astăzi prin cea mai cumplită criză pe care a cunoscut-o istoria lui, istorie grea şi însângerată, de neam fără noroc.

Dar trebuie să recunosc că m'am înşelat. După spusa purtătorilor de cuvânt ai noului războiu religios, primejdia stă într'altă parte: în nelegiuirea ierarhilor ortodocşi şi în teribila propagandă catolică. Sutele de mii de morţi, sutele de mii de deportaţi, sutele de mii de sclavi din ţară — sunt floare la ureche. Important e faptul că preoţii uniţi din ţară, care au fost siliţi să treacă la Biserica ortodoxă, sunt nişte „trădători" şi au „mâinile pângărite" — şi important este iarăşi faptul că unul, sau zece, sau o sută de ortodocşi de dincoace de Cortina de Fier au căzut victimele „propagandei catolice" şi au „trădat pe Christos" integrându-se Bisericii Romei.

Dacă n'aşi fi citit, negru pe alb, asemenea lucruri, aşi crede că visez. Vasăzică, asta e primejdia: Roma sau ortodoxia. Nu e grav nici faptul că riscăm să pierim ca neam şi să dispărem ca Stat, că riscăm să fim dislocaţi între Volga şi Kamciatka, colonizându-se pe locurile noastre Kalmuci, Tătari, Lipoveni sau Ceremişi. Nu e grav că ni se ard bibliotecile, că ni se stâlceşte limba, că ni se rusifică copiii şi ni se macină însăşi fiinţa neamului. Grav este că „Centrul Intelectualilor Catolici Francezi" a voit să creieze o „Asociaţie a Intelectualilor Refugiaţi", şi a crezut că poate numi şi secţia românească a acestei „Asociaţii", catolică. Dar, după cum se exprimă Directorul revistei „Bire", d-l René Théo, „în faţa însă a problemei care se punea, în care era vorba de credinţa lor, s'au găsit cu toţii uniţi şi solidari! Toţi cei prezenţi fără excepţie, dela o extremă la alta, au apărat credinţa lor ortodoxă . . ."

Că vorbitorii s'au ridicat, dela o extremă la alta, şi şi-au spus părerea lor — foarte bine au făcut. Pentrucă la mijloc era o simplă confuzie şi această confuzie trebuia dela început înlăturată. Intelectualii catolici francezi voiau să adaoge cuvântul catolic la Asociaţia pe care o pregăteau, ca să se ştie că ea e înfiinţată de catolici, iar nu de sindicalişti, anabaptişti sau progresişti. Din punctul lor de vedere, aveau dreptate: ei nu se gândeau la confesiunea celor care vor alcătui Asociaţia, ci la confesiunea celor care o plănuiseră. Dar şi ortodocşii au avut dreptate punând lucrurile la punct: ei s'au gândit că majoritatea intelectualilor români sunt ortodocşi, şi că termenul catolic adăogat la numele „Asociaţiei" ar putea lăsa să se înţeleagă că numai intelectualii români catolici pot face parte din „Asociaţie", celace era, evident, inexact: „Asociaţia" era plănuită pentru toţi intelectualii români refugiaţi creştini. Aşa că foarte bine s'a făcut înlocuindu-se cuvântul „catolic" prin acela de „creştin".

Dar asta nu înseamnă, cum se exprimă d-l René Théo, „apărarea credinţei lor ortodoxe". Asta înseamnă, aşa cum a fost în intenţia tuturor vorbitorilor, înlăturarea unei titulaturi care ar fi putut da loc la confuzii. Atât şi nimic mai mult. Cetind însă articolul d-lui René Théo, am putea avea impresia că în Rue Ribéra se juca însăşi soarta neamului românesc. Căci iată ce scrie mai departe: „Dacă am căutat a releva acest fapt, am făcut-o pentru a arăta că în faţa cauzelor mari, în faţa unei probleme grave, în care sunt de apărat Neamul şi Credinţa strămoşească, patimile politice, divergenţe de idei, ura şi invidia dispar ca prin minune, pentru a alinia un bloc omogen de solidaritate şi unire românească! Cele petrecute în Rue Ribéra nu poate decât să ne bucure, căci am avut un exemplu viu că Românii, în faţa problemelor grave, ştiu să facă dovadă de unire şi solidaritate, uitând certurile partizane! Şi acesta e un semn bun pentru viitorul Ţării Româneşti".

Este exact ce vă spunem mai sus: adevăratele

continuare în pag. 3

ADEVĂRUL CEL MARE

LA CEI 150 DE ANI AI LUI EDGAR QUINET

de

N. I. HERESCU

La vremea când învălmăşitele cărări ale exilului par să se apropie de o răscruce, au căzut, una după alta — rânduite parcă de o mână nevăzută, ca să ne fie semn şi învăţătură — două aniversări dintre cele mai importante pentru istoria României: la sfârşitul lui 1952 (28 Noembrie), o sută de ani dela moartea lui Nicolae Bălcescu; la începutul lui 1953 (17 Februarie), o sută cincizeci de ani dela naşterea lui Edgar Quinet. Întâmplarea alătură astfel două nume care, chiar fără jocul datelor biografice,n'ar putea fi despărţite în amintirea Românilor. Cu deosebire astăzi, întovărăşirea lor are pentru noi o valoare capitală.

Scriitor, istoric şi om politic ca şi Bălcescu, — Edgar Quinet este unul dintre reprezentanţii cei mai tipici ai geniului francez în secolul al XIX-lea. O viaţă relativ lungă — fiindcă, născut în 1803, a trăit până la 1875 — i-a dat putinţa să-şi rotunjească opera şi să-şi împlinească destinul. Opera lui e multiplă şi variată, aşa cum multiple şi variate au fost problemele ce-au frământat acel secol al XIX-lea, în cursul căruia s'a înnoit viaţa lăuntrică a omenirii. Destinul lui a fost sbuciumat, ca şi istoria agitată a aceluiaş secol.

După studii multe şi felurite, după călătorii numeroase, mai ales în Italia şi Germania, Edgar Quinet ajunge, la 1838, profesor de literaturi străine la Universitatea din Lyon. Cursurile tânărului profesor au îndată un astfel de răsunet încât, numai după trei ani, la 1841, i se creiază o catedră la cea dintâi şcoală franceză, la „Collège de France", care era şi atunci (cu expresia ministrului de instructie care-l numise pe Quinet) „asilul prin excelenţă al libertăţii de gândire".

Dar libertatea de gândire la care, chiar în acele vremuri tulburi, Edgar Quinet socotea că are dreptul era aşa de mare, felul lui de a-şi exprima gândirea era aşa de neîncătuşat, încât un alt ministru de instrucţie — istoric el însuş: François Guizot — îi desfiinţează, la 1846, cursul dela „Collège de France", considerat ca prisoselnic. Era evident că se apropia revoluţia . . .

Când, în 1848, republica este iarăşi proclamată în Franţa, Edgar Quinet, ales deputat, îşi reia cursul cu un reînnoit şi imens succes. Pentru puţină vreme însă, fiindcă, după lovitura de stat a lui Napoleon al III-lea, profesorul va lua drumul exilului, chiar din primele zile ale anului 1852; el preferă să se resemneze la dureroasa viaţă de expatriat, decât să se lapede de convingerile sale. Ca şi Victor Hugo, 19 lungi ani va sta Edgar Quinet în exil, neacceptând niciun compromis cu cel pe care-l socotea „tiranul", îngrăditorul libertăţilor de gândire şi exprimare . . . Şi nu se va întoarce în patrie decât atunci când tiranul se va prăbuşi, la 4 Septembrie 1870, sub povara groasnicei înfrângeri. Quinet îşi va relua acum pentru a doua oară, de data asta după o întrerupere de două decenii, cursul de istoria literaturii meridionale dela „Collège de France".

Important pentru ţara lui, acest mare cărturar francez este tot atât de important pentru ţara noastră. Nu fiindcă era oarecum român de adopţie, prin căsătoria lui cu o romîncă, cu fiica poetului George Asaki (pe care o cunoscuse în casă la Bianca Milesi), ca şi prin cetăţenia română ce i s'a oferit la 1867. Ci fiindcă atunci când se desbătea în capitalele europene dreptul Principatelor româneşti la libertate, unire şi independenţă, Edgar Quinet ridică marele său glas, de o autoritate necontestată şi de un răsunet neîntrecut, spre a apăra năzuinţele cele mai legitime ale poporului nostru. Studiul pe care — sub titlul simplu: **„Les Roumains"** — l-a publicat atunci, la 1856, în „Revue des Deux Mondes", — studiu documentat, inspirat, clar şi convingător pentru orişicine — a contribuit nu puţin la triumful tezei româneşti în conştiinţa lumii civilizate. El, surghiunitul, omul care-şi pierduse propria patrie, reclama, din exilul lui dela Bruxelles, o patrie pentru Români! Gest fără pereche, vrednic de nobleţea rasei franceze!

Iar când Românii au înfăptuit unirea şi au creat statul lor independent, ei au proclamat pe exilatul Edgar Quinet — sub Carol I — cetăţean de onoare al României, dăruind omului fără patrie o patrie nouă. Gest frăţesc, vrednic de nobleţea rasei româneşti!

După apariţia studiului din „Revue des Deux Mondes", tipărit apoi şi sub formă de carte, autorul a primit, din toate părţile locuite de Români, nenumărate semne de omagiu şi de recunoştiinţă. Tuturora, Edgar Quinet le-a răspuns cu o, scrisoare de umlţumire, text care va rămânea pentru totdeauna în analele istoriei noastre moderne. Text esenţial, totodată, pentru vremea de azi, fiindcă enunţă un adevăr mai actual acum ca niciodată. Această actualitate nu se va stinge cât timp va exista o problemă europeană şi, înlăuntrul ei, o problemă românească.

continuare în pag. 3

FIGURI DIN EXIL

RICĂ ORTODOXU'

de VINTILĂ HORIA

Rică ar putea fi un erou, dacă ar fi creştin. Însă religia lui se rezumă la mersul la biserică, de 10 Mai şi de 8 Noembrie. Asta e, ca să zicem aşa, o atitudine diplomatică, atunci când Rică e fost şi viitor secretar de Legaţiune; o atitudine politică, atunci când Rică nu e decât und biet Român în exil. Oricum, mersul lui la biserică nu are numic de a face cu religia. Şi într'un caz şi în celălalt atitudinea lui Rică adună în ea un secol constituţional de separatism între Stat şi Biserică, înseninat de zile de armistiţiu cetăţenesc, numite Sărbători Naţionale, când Statul arunca crucea în Dâmboviţa sau săruta Evangheliile la Patriarhie; secol în care a fost cizelată această figură tipic românească, revoluţionară cu Conu'Leonida şi tradiţionalistă cu şpriţ şi mititei. Căci Rică e un revoluţionar, în sensul pe care l-a dobândit acest cuvânt în decursul veacului. Şi un tradiţionalist în acelaş sens, agrementat cu un puternic iz gastronomic. Într'un cuvânt, Rică e un romantic, plin de contradicţiile, abia azi observabile, ale acestui epitet încântător, care stă să se transforme, fără ştirea lui Rică, într'o capitis diminutio. Dacă îl admiră pe Sartre, romantismul lui Rică nu e o atitudine inconsecventă şi nici lipsită de logică, în măsura în care atât romantismul cât şi existenţialismul îi permit să rămână un „domn de sine stătător". Însă în general Rică nu e existenţialist, pentrucă necazurile şi limitatele lui posibilităţi îl împiedecă să depăşească un proces cultural îngheţat la anul 1877. Conform acestei situări în timp, cu care coincidea învăţământul nostru de Stat înainte de marea catastrofă şi cu care, într'un anumit sens, coincide încă, graţie prezenţei în România a tovarăşului Kişinevshi, Rică e un democrat fără să ştie, tot aşa cum e un romantic fără voia lui. Când recită „Peneş Curcanul", când ia „atitudini" sau când cântă, la un chef, „Steluţa", Rică face romantism, aşa cum Monsieur Jourdain făcea proză. E o victimă orgolioasă şi inconştientă. Un produs al burgheziei româneşti care şi-a construit singură cavouri fastuoase din principii rumegate pe jumătate şi din stranii cărămizi spirituale importate cu mari sacrificii şi desprinse la un moment dat depe bolta cupolei politice a României întregite, spre a cădea în capul celor care credeau cu sfântă frenezie în intangibilitatea frontierelor şi a „principiilor eterne". Rică s'a aflat şi el printre victime. Cucuiul rămas şi-l numeşte „Consecvenţă", cu majusculă.

În vara lui 1944 l-am întâlnit pe Rică la „Cina". Cu o lună înainte de armistiţiu. Vorbea rău de Mareşalul Antonescu şi era sigur că Ruşii aveau să intre în România cu voia Englezilor, şi numai spre a se îndrepta spre Berlin. Fiind avocat şi drept-gânditor, Rică îmi spunea că nu are nimic de temut din partea Muscalilor, care vor libera Ţara de Nemţi şi de tirani şi vor lăsa pe oamenii cumsecade să-şi vadă de treabă. Am încercat să-i explic, cu exemple, dece credinţa lui era o iluzie, însă Rică are părerile lui, extrase deobiceiu dintr'o carte scrisă de vreun omonim occidental, aşa încât ne-am separat fără să ne clintim depe poziţii. Acum un an sau doi am aflat că Rică fugise din România şi, după aventuri seculare care duraseră mai bine de cinci luni, aterizase undeva în buricul occidentului. Rică a avut întotdeauna aptitudini de erou. Nimic mai nobil deci decât a poza în victimă a Moscovei „pe care noi (adică Rică et Cia., N. N.) am combătut-o întotdeauna de-a lungul istoriei".

Rică are ce are cu istoria, pe care o posedă ditirambic şi mioritic. Pentru el „Istoria" e autobiografie, conform învăţămintelor veacului romantic.

Tot din „istorie" Rică îşi extrage crezul său spiritual. Rezemat în glie, într'o atitudine grigoresciană, Rică apără „credinţa strămoşească" şi priveşte cu suspiciune turnurile papistăşeşti dela Notre Dame. E un ortodox incoruptibil şi, deşi susţine teza continuităţii Românilor în Dacia, adică mizează pe geanta latină, Rică se lasă uşor impresionat de suvenirurile chirilice pe care le consideră „o nepreţuită moştenire a trecutului îndepărtat", (Rog a nu se scăpa o clipă din vedere faptul că Rică e un romantic). Fără a fi cetit pe Keyserling, Rică se lasă îmbătat de viziunea magnifică a unui Bizanţ românesc şi de statuile hriselefantine ale unui Bucureşti imperial, în care o împărăteasă de moravuri uşoare i-ar zâmbi cu subînţelesuri istorice. Un astfel de Bizanţ românesc (oh, mitul pravoslavnic al celei de a treia Rome!) constitue idealul ortodox al lui Rică, pentru care omnipotenţa puterii temporale scuteşte pe cetăţeni de inutile eforturi spirituale. (Rică nu s'a mai spovedit din clasa patra de liceu, însă dacă ar face-o ar mărturisi uriaşul lui dispreţ pentru „chestiile" sufleteşti pe care le consideră ca reprezentând un fel de a cincea coloană a catolicismului militant). A fi ortodox înseamnă pentru el a fi libergânditor, a crede în bene-

continuare în pag. 3

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ „CAROL I"

PSALMUL 108

I

Dumnezeule, lauda mea, tu nu vei tăcea!
Că, iată, gură necredincioasă și vicleană
au deschis asupra mea!
Cu limbă mincinoasă mi-au grăit
și cu cuvintele urii m'au înconjurat,
fără pricină luptă mi-au dat.
Pentru dragostea mea,
cu pârăciuni îmi răsplăteau;
iară cu neîncetat mă rugam.
Mi-au răsplătit rău pentru bine;
pentru dragostea mea, ură mi-am agonist.

II

Ridică împotrivă-i om necredincios
și de-a-dreapta lui acuzator să stea!
Când va fi judecat, să fie osândit
și plângerea lui să nu fie primită!
Fie zilele lui puține
și slujba lui altul s'o ia!
Copiii lui rămână orfani
și femeea lui, văduvă!
Rătăcească din loc în loc copiii lui,
cerșind
și din casele lor devastate, fie alungați!
Cămătarul să ia în stăpânire
tot ce-a fost al lui;
străinii să-l jefuiască avutul.
Să nu afle nicăiri îndurare
și de orfanii lui să nu aibă nimeni milă!
Nimiciri fie dați urmașii lui;
piară numele lor, cu generația următoare!
Fie mereu amintită înaintea Domnului
vina părinților lui
și păcatul maicii lui să nu se deslege;
pururea fie ele înaintea Domnului,
ca amintirea lor de pe pământ s'o ștergă!
Că nu s'a gândit să facă milă,
ci pe omul sărman și lipsit,
pe cel cu inimă împovărată
l-a prigonit ca să-l ia viața.

III

Iubit-a blestemul: să cadă asupra lui!
N'a vrut binecuvântarea:
fie depărtată dela el!
S'a învelit în blestem ca'ntr'un vestmânt:
ca apa să pătrundă acesta înlăuntrul lui;
ca untul-de-lemn în oasele lui!
Fie-i blestemul precum haina care-l îmbracă,
precum brâul care-l încinge totdeauna!
Aceasta să fie, dela Domnul, plata
pârâșilor și celor ce grăesc de rău
sufletul meu!

IV

Iar tu, Doamne Dumnezeule, fă cu mine
după numele tău;
mântuește-mă, fiindcă îmbelșugată-i
îndurarea ta!
Că sânt sărman și lipsit
și înlăuntrul meu inima mea e rănită.
Pier, ca umbra care trece,
sânt svârlit ca o lăcustă.
Genunchii mei se clatină de post
și de slăbire carnea mea se topește.
Ajuns-am ocara lor;
când mă văd, clatină batjocoritori capul.

V

Ajută-mi, Doamne Dumnezeul meu,
mântuește-mă, după îndurarea ta!
Și să înțeleagă că mâna ta este,
că prin tine, Doamne, s'a făcut aceasta.
Să blesteme ei; dar tu binecuvintează;
cei ce se scoală asupra mea să se rușineze,
iară servul tău să se bucure.
Rușinea să-i învăluie pe pârâșii mei
și hula să-i îmbrace ca o manta!
Preamări-voiu pe Domnul, cu gura mea,
cât voi putea; în adunări îl voiu lăuda!
Căci a stat de-a dreapta celui sărac,
ca dela judecători să-l scoată.

(Traducere de **Octavian Bârlea** și **George Racoveanu**, după LIBER PSALMORUM. Nova e textibus primigeniis interpretatio latina cum notis criticis et exegeticis. Roma 1945).

BIBLIOGRAFIE

(al doilea volum din cartea lui Lassaigne)

JACQUES LASSAIGNE. **La peinture espagnole, de Velazquez à Picasso**, Colecția „Peinture, Couleur, Histoire", ed. Skira, Geneva 1952 (Secțiunea „Biographies et Bibliographies", de **Alexandru Busuioceanu**), in-fol., 152 pp., 70 planșe în color.

PRUNII*

de

GEORGE RACOVEANU

Capitolul I

Ștefan Grecu își făcuse datoria. Strigase pentru a cincea oară: „Bă-ă-ă-ă-ă lăcuitorilor, bă-ă-ă-ă-ă! Din ordinul Domnului Prima-a-ar. Vi să pu-ne. În vede-e-re. Că-ă. Mâ-ne. Dumni-i-inecă-ă. Părintele-e-e. Potropo-o-op. De, Jude-e-eț. Vine la no-o-oi. Dinpreu-nă. Cu prioții veci-i-i-ini. Să ță-nă. Slujbă ma-a-re. Toți lăcuito-o-rii. Oameni. Și-fămei. Să vi-nă. La sfânta biserică. Să fie îmbrăca-a-ți. Ca de Pa-a-ști. Să nu lipsească. Ni-ma-a."

Toată strigarea era precedată și urmată de bătaie de tobă. Ștefan striga întotdeauna, de cinci ori: în fața Primăriei, sus în ulița Goeștilor, la ștubeiul de subt Culme, la coveiul lui Bosoancă și la podul lui Șontea. Cu glasul lui, era de ajuns să strige însă numai odată-la ștubeiul de subt Culme- și toți „lăcuitorii" ar fi luat cunoștință de ordinul Domnului Primar.

Sfârșise, deci. La podul lui Șontea lumea se adunase, în acea seară de Iunie, în jurul lui Ștefan ca să mai afle câte ceva, peste scurta vestire . . .

Ștefan era om patriot. Cei din sat nu mai uitau strigarea lui din 1913. Trupele noastre pătrunseseră în Bulgaria. Faptul trebuia vestit prin bătaie de tobă. Ștefan, pierzând șirul și apoi regăsindu-l, făcuse strigarea așa:

„Vi să pune în vedere. Că. Din ordinul Domnului Primar. Armata română a intrat în Bulgaria și a cuprins Bulgaria. Muma lor de hoțomani!"

Ștefan Grecu era om înalt, cât o cruce de Vlașca. Lat în spete. Osos. Roșu la față. Pielea de pe gâtu-i și de pe frunte, încrețită adânc, ca la curcani. Când nu bea, era posomorât. Era schimbat. Era asemenea omului purtător de ochelari, când își scoate ochelarii ca să-i șteargă de abureală: era altul. În starea lui obișnuită, era om vesel. Făcea, repede, prinsori „pe-o baniță de rachiu și 10 pogoane din casă la vale". (Pământul „din casă la vale" era al lui Pleșan). Când trecea pe șosea, copiii se adunau în juru-i și-l rugau să joace „Rața". Se executa: joc pe vârful picioarelor, joc pe loc, joc tare greu. Juca și striga, cumplit: mumă! mumă-ă!

Ștefan fusese om de ispravă, înainte de a-l împușca pe Fusu. Se liberase din oaste, se'nsurase cu cea mai mândră fată din ținut. Având casă lângă primărie și pământ prea mult neavând, luase slujba de „odăiaș" și toboșar al primăriei. Cu plata de aci și cu meșteșugul lui de săpător de bunare, Grecu și cu „Greaca" o duceau destul de bine. De ce l-a împușcat Grecu pe primarul Fusu, nu se știa bine. La Jurați s'a spus că primarul era om câinos; că-i purta lui Grecu sâmbetele; că pusese la cale să-l bage'n pușcărie; că vrusese, odată, să-l omoare. Satul însă vorbea altfel . . .

Pe Fusu l-a împușcat Grecu cu pușca primăriei — model 79 — din vreme pregătită pentru isprava asta. L-a luat pe cătare când Fusu plecase, pe'nserate, dela primărie spre casă. A strigat apoi: Domnule Primar! Fusu — om cât fagul — s'a întors. Grecu a tras. L-a nimerit drept sub țița stângă. Depărtarea: ca la 30 de pași.

Ștefan Grecu avusese noroc: nu fusese osândit la muncă silnică pe viață; ci numai la 9 ani de „Bucovăț" . . .

Fusu intrase în pământ. Grecu, la ocnă. Muerea rămăsese liberă, ca pasărea 'n crâng . . .

Greaca era femee naltă, subțire și la trup făcută bine. Fața albă, ochii ca mura coaptă, părul și sprincenele negre ca tăciunele. Mersul, «mers de teleleică». Îmbrăcată, ca Domnițele zugrăvite pe pereții bisericilor. Când se ivea la horă, la nedee, lumea privea la ea ca la minune. Era meșteră nebiruită la cusături și la țesut. Apoi izvoade ca ale ei n'avea nimeni. Cămășile ei cu altițe, cusute la un fir, pe pânză topită; maramele de borangic alb, alese cu mătase și cu fir de aur; vâlnicele ei de șapte coți, căzând frumos pe șolduri; poalele numai dantele, întărite, ieșind de-o palmă de subt vâlnic; pantofi cu tocul de-o șchioapă — era greu să le aibe alta. La zile mari purta salbă de galbeni, pe trei rânduri. Era mândră teleleica! . . .

În vremea asta a libertății ei, Greaca sucise mințile multor bărbați de ispravă și golise chimirul multor „pârcălabi" și pădurari. Casa ei se făcuse ca stupul: scoarțe, macaturi, albituri de tot felul. Lada plină de cămăși alese, de marame, de oprege, de scurteici.

Când a ieșit din Bucovăț, Grecu era om de 40 de ani. Muerea împlinise 32. Pe locul pădurii Grunilor crescuseră demult lăstarii. Gorunii, prefăcuți în traverse, se scurseseră spre șlepurile din portul Severinului. Pădurarii plecaseră de mult . . . .

Greaca, se ostoise și ea. „Iuțeala" trecuse!

Dar oricum ar fi fost, Grecu nu mai avea tăria să schimbe ceva: era un om frânt. În casă avea să rămâie un tolerat. Greaca purta de-acum căciula.

Ștefan își reluase funcția de odăiaș și toboșar la Primărie, ca și cum nimic nu s'ar fi întâmplat.

La Primărie, era harnic. Învățase apoi să facă fluere cu două țevi: fluiere din lemn de prun. Era priceput la săpatul bunarelor și fântânilor. Era blând: nu mai putea suci gâtul nici puiului de găină. Lumea îl cinstea cu rachiu. Se cherchelea ușor: nu mai ținea la băutură.

În vremea aceasta, când vestea el sosirea protoiereului de Severin pentru a face slujbă în sobor și a ține cuvânt de învățătură împotriva adventiștilor, apăruți în sânul comunității ortodoxe a Prejnenilor, Ștefan Grecu era om de 55 de ani. De arătat, arăta ca unul de 70 . . .

În satul acesta de moșneni din ținutul Mehedinților, nu se dovedise, până la războiul cel mare, vre-o împărechiere în trebile credinței. Lumea se năștea, se creștina, se cununa, se înmulțea și răposa, potrivit tainicei și neînfrântei rânduieli a firii. Viața oamenilor curgea aci fără răsturnări. Sfânta biserică le întovărășea pretutindeni pașii. Creștinii din Prejneni nu citeau Biblia. Nici vechiul, nici noul Testament. Dar la zile de sărbătoare, veneau, cu mic cu mare, la biserică și rămâneau aci, în picioare ori în genunchi, de dimineață până către amiază. Căci slujba era lungă. Cei bătrâni o știau aproape pe de rost. Iară Cazania, cetită cu glas tare și cu socoteală, la sfârșitul slujbei, era ascultată ca și Evanghelia și înțelepciunea ei păstrată, cu grijă, în inimi.

Popa din Prejneni -Popa Costandin- era acum om bătrân și aproape orb. Nu mai putea face slujbă. Pentru care necaz, Episcopia delegase pentru slujbe la Prejneni pe Popa Titu, din Sisești. Vreme de 55 de ani păstorise în Prejneni Popa Costandin. Despre slujbele lui se dusese, până departe, bunul auz.

La câmp, pe ogor, era și el om, ca oamenii. Harnic. Și dornic de pământ. Avusese Popa Costandin 18 copii: cinci cu răposata preoteasă Ruja și 13 cu „preoteasa a doua". Era greu cu Popa Costandin, mai ales la sloguri: le strica și le muta, nevoe mare. Pentru care pricină, se luase la brațe cu mulți. Pe mulți îi biruise. Și mai mulți îl îngenunchiaseră. Dar dușmănia nu ținea. Că de nu venea enoriașul la Popă, se ducea Popa la enoriaș și se făcea împăcarea. Fiindcă — vorba lui Moș Pătru Trușcă — nu se ceartă om cu om; se ceartă mațele'n om. Și omul n'a fi doar mațe.

Popa era și el om; avea copii mulți, avea mațe, ca toți. Dar la biserică și la toată sfânta slujbă, era alta! Că ce spunea el atunci, nu mai spunea dela el, ca omul. Ci din cărți, care nu-s dela oameni; ci dela Dumnezeu și dela Sfinți.

Într'adevăr, la biserică Popa Costandin era altfel. Venea aci disdedimineață, întotdeauna îmbrăcat ca popii de oraș; anteriu de stofă neagră, cumpărată și cusută la oraș; pălărie neagră, tare; ghete cu elastic.

Popa Costandin era om înalt. Umerii, nu largi. Fața prelungă, ciupită de vărsat, palidă. Ochii albaștri, buzele subțiri. Părul lung, împletit în coadă; barba și mustețile, fuior de borangic galben. Odăjdiile lui, ca pentru îngeri .Biserica — prin râvna lui zidită — era impunătoare și totdeauna curată și împodobită ca o mireasă. Cei doi dascăli care țineau strana stau smirna în vreme ce glasul înalt al popii răsuna din sfântul altar. Dintre ei, Goia era vestit în acele părți pentru cunoștința lui de psaltichie. Slujbă ca a popii Costandin se făcea doar la Tismana, la călugări. De răposa

vreunul din creștini, Popa Costandin venea cu cărțile, cu patrafirul și cu cădelnița, s'așeza la căpătâiul mortului și începea „cetáina". Citea rar, liniștit, egal; ... vreme lungă. Nu zâmbea niciodată, ... se da în vorbă cu ai casei. Era atunci în ființa lui o putere, care te ținea departe în respect și teamă. De mâncat, mânca puțin. Nu s'atingea de vin sau de rachiu. Tot ce-i puteai îmbiia, când îți trecea pragul, era cafeaua. Sătencele aveau grijă să cumpere din vreme dela târg puțină cafea râșnită și câteva bucățele de zahăr și le păstrau cu grijă după grindă. De învățat s'o fiarbă, deprinseseră dela preoteasă și dela învățătoreasă.

Atât de mare era credința în slujba lui, încât și creștinii din parohiile vecine ... și doreau, pentru vremea sfârșitului, ... ceva mai bun decât „să fie cetiți de Popa Costandin".

De când liturghisea el în Prejneni, adică vreme de o jumătate de veac, nu se pomenise ca cineva să cadă dela dreapta credință în Domnul Cristos. Numai Ion Bârlog porcarul, apucase câmpii. Dar până la urmă, Popa Costandin i-a venit și lui de hac. Ion acesta Bârlog era om ciudat. Din Cerăt — pădurea lui — nu se cobora în sat, decât prea rar. Nu se cobora nici să ... Paști. Și nici nu vrea s'audă de biserică și de „drăcoveniile Popii". De când se ... cu securea după dascălul Goia, venit cu icoana în ajunul Crăciunului, nu mai ... zase să-l turbure niciunul din ai bisericii.

De felul lui, Bârlog nu era prejnean, ... bărdean. În Prejneni se lăsase de ... vorbea că i-ar fi fost fugit nevasta cu un bun prieten, dascălul bisericii; chiar a ... zi după nuntă.

Părăsise, deci, Bârda și se lăsase aci, urmat de soru-sa mai mare, Bălașa, văduvă cu copil de patru ani. În Cerăt, pădure de moștină, își făcuse Bârlog o colibă de bârne. Creștea aci porci, pe care-i vindea bine negustorilor, veniți de departe. Trăia ca un sălbatec. Nu era bucuros de chip de om. Când copilandrul crescuse ca de zece ani a fost prins cu o minciună, ca minciunile. Bârlog l-a alungat, fără milă: „începe să miroasă a om!" — a zis.

Hoții l-au încercat pe Bârlog o singură dată. Dar s'au lăsat păgubași: au lăsat în mânile lui chiar și pușca lor, „Tabaca". Era puternic ca un urs.

Odată, la „Cotu cu Pricina", i se răsturnase lui Lânosu caru'n drum: carul, încărcat cu snopi de grâu, se lăsase pe-o rână, în șant. Lânosu, cu muierea, îi dădeau târcol și se căinau. Pe drumeag s'a ivit atunci Bârlog. A luat seama la car, a cercat frânghia care ținea snopii legați; a lăsat securea, și-a svârlit băibăracu' din spinare, și-a îndesat pe cap căciula grea și și-a făcut loc subt car. Cum a făcut, cum n'a făcut, s'a opintit odată și a pus carul iar în drum . . .

Într'o zi i-a venit însă și lui Bârlog sorocul: a căzut la boală. „Îl pocise". Văzând că nu se mai poate mișca și înțelegând că Ion e pe ducă, Bălașa, soru-sa, a dat fuga la Popa Costandin ca să-l roage să vină să-i dea Sfânta Grijanie, să nu moară ca un câne . . .

Când Popa Costandin a intrat în colibă, Bârlog nu se mai putea mișca; nu mai putea apuca securea. Nici nu mai putea vorbi . . .

Înțelegând despre ce e vorba, și-a încleștat puternic dinții; dinții lui cu care odinioară sfărâmase cana de porțelan în pivnița lui Iancu Bălu.

— Scrâșnește din dinți, mistrețul! Nichipercea din el simte apropierea Sfintei Precestanii! Dar le venim noi acum de hac! La amândoi! — zise popa.

Și-a pregătit, în liniște, lingurița cu Sfânta Împărtășanie, apoi a apucat de pe poliță buleacul de tăiat mămăligă, l-a vârât între dinți pădurețului, culcat pe spate, a ocârcit deschizându-i gura cât trebuia pentru linguriță, i-a turnat pe gât conținutul, apoi a tras, scurt, cuțitul.

— Așa, sălbatecule! De-acum poți închide ochii, că te-am precestuit! Stăpânirea lui Michiduță asupra ta s'a curmat. Din izvorul cel fără de moarte ai gustat și cu Cristos te-ai împreunat!

Într'o supremă mărturisire de credință Bârlog a mai putut să facă:

— „Ptiu! Ptiu! . . . Ptiu! De trei ori.

Apoi s'a stins.

*) Povestire în 4 capitole. Din volumul **TREI POVESTIRI**. Inedit.

DESPRE UCENICII LUI NIETZSCHE

În lucrarea sa recentă asupra lui Nietzsche, („Nietzsche und das Christentum") Karl Jaspers afirmă că acest adversar al creştinismului n'a cunoscut creştinismul; că nici n'a bănuit măcar că teologia creştină ar avea adâncimi. Şi cu toate acestea autorul lui „Antichrist" a scris cumplite pagini la adresa creştinismului; a aruncat asupra lui blestemul şi ploaie de insulte. L-a socotit „stricăciune"; „unsterblicher Schandfleck der Menschheit". L-a socotit ucigaş de dumnezei şi tânguindu-se că au trecut două mii de ani şi omenirea n'a inventat un nou dumnezeu, aruncă vina neuciderii creştinismului asupra neamului german: „Wenn man nicht fertig wird mit dem Christentum, die Deutschen werden daran schuld sein . . .". (Deaceea l-a entusiasmat Nietzsche pe Adolf Hitler, care avea înscris punctul ăsta în program, ca şi tovarăşul Iosif Vissarionovici).

Este adevărat că, mai spre sfârşit, Nietzsche a încercat să explice, atenuând, izbucnirile sale din vremea delirului. În scrisoarea către Peter Gast, de pildă, se apără afirmând că de copil a urmat şi el calea indicată de religia creştină şi că în adâncul inimii sale nu putea fi infam faţă de ea: „Zuletzt bin ich der Nachkomme ganzer Geschlechter von christlichen Geistlichen" declară el.

Asta este adevărat. Dar tocmai aci e rădăcina răului. Nae Ionescu, arătând eroarea în care se află Nietzsche când, desbrăcând religia creştină de esenţa ei adânc religioasă, o reduce la un sistem de morală oarecare, arată că creştinismul, chiar desbrăcat de esenţa lui religioasă, depăşeşte preocupările morale, încadrând toată existenţa într'o interpretare metafizică. Şi adaugă: „Nietzsche nu avea de unde să o ştie: într'o familie de pastori protestanţi tradiţia metafizică a creştinismului trebuia să fie demult pierdută."

Poziţia lui Nietzsche faţă de creştinism poate fi explicată. Şi filozoful Jaspers o face cu destul succes. Adversar al creştinismului, Nietzsche are cel puţin scuza luptei lăuntrice. Şi apoi Nietzsche a fost un om de geniu. Dar care poate fi îndreptăţirea — în această atitudine faţă de creştinism-a inşilor de categoria lui Adolf Hitler, ori a celor de categorii inferioare?

Aici, în exil, am citit, cândva, un interview cu un Român ajuns la o oarecare treaptă de celebritate. La întrebarea: de ce religie sunteţi? Românul (care n'a pomenit nimic de rumânia lui) a răspuns că e . . . buddhist.

Nu cred că românaşul îl va fi citit pe Nietzsche, care spune undeva că el nu poate face buddhismului ofensa de a-l pune pe aceeaş treaptă cu mizerabilul creştinism; ci a mărturisit că e buddhist, probabil, spre a nu trece drept om înapoiat. Ca şi Românul acesta buddhist, câţi ignoranţi nu-şi afişează „progresismul", la tot pasul. Căci în materie de creştinism fiecare se simte dator să spună ceva. Tot omul cu certificat de botez şi cu armata făcută şi-a format — din mult-puţinul auzit la şcoală şi în armată — o convingere în chestiunea asta. Dacă pentru a construi un coteţ sistematic pentru găini ţi se cere să cunoşti precis anumite lucruri, pentru a te pronunţa (mai exact: pentru a mârâi) într'o problemă de teologie creştină, nu socoteşti că mai e necesar ceva, peste ce-ai învăţat, după ureche, din Crăciun în Paşti.

Cei care vorbesc despre creştinism în necunoştinţă de cauză pot fi împărţiţi în trei grupe distincte: adversarii, oamenii care fac concesii, şi apărătorii.

Primii sunt cei mai simpatici, fiindcă descreţesc frunţile. Ei merită a fi întâmpinaţi întotdeauna cu humor.

Cei ce înţeleg să facă concesii creştinismului şi teologiei, pentru raţiuni diverse, sunt ceva mai puţin simpatici. Când sunt recrutaţi dintre acei studenţi deştepţi, la curent cu vrerile miniştrilor ordinei publice (şi logodiţi cu subvenţiile acestora), afişează întotdeauna o îngrijorare foarte patriotică şi o superioritate îngheţată exact la nivelul ştiinţei clasei a patra de liceu: când omul „ştie tot". Bărbaţii de stat, sau marii directori de cotidiane patriotice sunt adorabili când pentru a da iz creştinesc nevinovatelor lor argumentări politice, pomenesc de epistola Sfântului Pavel către Matei . . .

A treia categorie a celor care vorbesc despre creştinism în necunoştinţă de cauză o formează apărătorii.

Aceştia, de cele mai multe ori, sunt oameni foarte inimoşi. Se îndreaptă, cu toată sfânta îndrăsnire pe care ţi-o dă puţinătatea duhului, într'acolo de unde au bănuit ei — ori li s'a spus — că vine primejdia. Ei apără creştinismul, în genere şi în special. În apără . . . de sbârnăie. Mai ales când creştinismul se chiamă „ortodoxie". Căci la „catolici" e ordine. (Chiar şi în apărare!). Pe câtă vreme, la ortodocşi . . .

Anton Pann, culegător de înţelepciune poporană, spune undeva: „De cât să te laude un prost, mai bine să te bată un deştept"!

G. RACOVEANU

A APĂRUT:

Ediţia II din **Traité d'histoire des religions**, de MIRCEA ELIADE. Payot, Paris, 400 pagini. 1000 fr.

MARIA GĂZDARU, **A. B. C. Darul lui Moş Crăcium**. Editat de CUGET ROMÂNESC. Buenos Aires, 1952. 76 pagini. Textul abecedarului, bogat ilustrat.

ALEXANDRU BUSUIOCEANU, **Mitul dacic în istoria şi cultura Spaniei**. În colecţia DESTIN. Madrid, 1952. 32 pagini.

Publicaţii

VICTOR BUESCU, **Latinitatea verbului „Desfăta"**. Colecţia „Destin", Madrid, 1952. 15 Pag.

ALEXANDRE STEPHANESCO, **La Roumanie crucifiée**. În **„France Indépendente"**, Nr. 110, 111 şi 112.

ADEVĂRUL CEL MARE

Iată cuvintele memorabile pe care, în 1856, Edgar Quinet le adresa Românilor:

„Voi nu mai sunteţi o provincie necunoscută, voi faceţi parte din cetatea, voiam să spun din patria creştină occidentală".

„Nu mai sunteţi răsleţiţi de viaţa politică, nimeni nu mai poate să dispună de voi sau să se amestece în treburile voastre, fără ca lumea să o ştie".

„Provinciile voastre nu mai pot fi rupte, sfâşiate, fără ca Europa întreagă să ţipe . . Dorinţele voastre, nevoile voastre, drepturile voastre fac parte, de aci înainte, din dorinţele, nevoile drepturile societăţii europene. Voi aveţi acuma aceiaşi sorţi de viaţă, de libertate, de independenţă, de viitor, ca şi Europa însăşi.

„Problema voastră a devenit o problemă de interes şi de onoare pentru Europa. Va exista o Românie, sau nu va mai exista nici onoare, nici libertate, nici garanţii, nici credinţă de orice fel în Europa, şi atunci, chiar şi în acest caz, soarta voastră va fi aceiaşi cu soarta tuturor celorlalţi".

Va exista o Românie, sau nu va mai exista nici Europa . . . Edgar Quinet **vedea** acest adevăr şi-l formula în scrisoarea lui către Români, la 16 Februarie 1856. Cine ar putea fi atât de orb încât să nu-l vadă astăzi, după o sută de ani?

Istoricii, când sunt cu adevărat istorici, au adesea viziunea viitorului. Deaceea, sfatul pe care istoricul Quinet îl dădea Românilor, în conluziile lucrării sale „Les Roumains", suna astfel:

„Dacă aş fi Român, m'aş ţinea de testamentul lui Ştefan-cel-Mare . . . Aş opune acest testament testamentului lui Petru-cel-Mare . . . Ca şi Ştefan, m'aş teme mult mai puţin de islamul raţionalist decât de creştinismul mongol . . ."

Creştinismul mongol, Românii îl cunosc de multă vreme, dar de câţiva ani încoace începe să-l cunoască bine întreagă Europa! . . .

Mai elocvent decât toate este însă faptul că adevărul enunţat în termeni aşa de impresionanţi de Edgar Quinet la 1856, fussese exprimat, cam în aceiaşi vreme, şi de Nicolae Bălcescu, în româneşte şi în termeni nu mai puţin impresionanţi. În revista „România Viitoare", pe care o scoate în exil (primul număr apare la Paris, la 16 Noembrie 1850), istoricul român scrie:

„Naţiile se vor reîntregi în libertatea lor, şi sfânta alianţă a popoarelor se va întocmi, astăzi când toată lumea vede că o nouă năvălire a barbarilor Nordului ameninţă, astăzi, când, în faţa acestei primejdii, văzând că nu au a alege decât a fi toate libere sau toate ruse, popoarele Europei îşi dau mâna ca să înceapă această cruciadă a libertăţii şi a civilizaţiei în contra barbariei . . ."

Text cu adevărat profetic, acest text al lui Bălcescu! Te freci la ochi şi nu-ţi vine a crede că n'a fost scris astăzi, la 1953 . . . Din frazele lui, nimic nu lipseşte: nici noua năvălire a barbarilor care ameninţă lumea, nici unirea popoarelor europene care-şi dau mâna spre a apăra civilizaţia şi libertatea, nici măcar cuvântul „cruciadă", care este acela al lui Eisenhower, generalul-preşedinte . . .

Şi, mai presus de toate, este dilema în care se găsesc toate popoarele Europei: alegerea între **a fi toate libere sau toate ruse**. Edgar Quinet va spune: Va exista o Românie, sau nu va mai exista nici Europa.

Acesta e adevărul cel mare. Adevărul etern. Rămâne întrebarea . . .

La întrebarea: fi-vor mâine, popoarele Europei, toate libere sau toate subjugate, să căutăm răspuns în prima pagină a „Istoriei Românilor sub Mihai Vodă Viteazul". Bălcescu scrie acolo:

„Dumnezeu e sprijinitorul cauzelor drepte, căci el a lăsat libertatea pentru popoare, şi cei ce luptă pentru libertate se luptă pentru Dumnezeu".

Răspunsul lui Bălcescu devine astăzi lozinca tuturor popoarelor europene: **cine luptă pentru libertate se luptă pentru Dumnezeu!**

N. I. HERESCU

IDEAL ŞI PĂCAT

În vâltoarea treburilor zilnice, cu greu mai găsim timpul necesar unei reculegeri sufleteşti. Nu-l găsim, sau nu vrem să-l găsim . . . Am ajuns atât de departe, încât nu mai suntem în stare de a suporta singurătatea, care este prielnică gândirii. În loc să gândim, ne amuzăm; ba mai mult, fugim de meditaţie şi căutăm alintare în distracţie. Este o fugă nebună, o fugă inexistentă, o fugă imaginară, o „fata morgana"; căci cu cât fugim mai mult de ea, cu atât se va face mai simţită. Ne va urmări necruţător, în măsura în care vom căuta să ne debarasăm de ea. Ne va însoţi pas cu pas, întocmai ca şi umbra trupului nostru. Odată însă ne va ajunge şi atunci nu vom mai putea ocoli o întâlnire cu ea. Este întâlnirea cu noi înşine, cea mai importantă întâlnire pe care o putem avea. Cu cât această întâlnire are loc mai devreme, cu atât este mai bine. De aci încolo avem o ţintă spre care tindem, un ideal pe care vrem să-l realizăm. Nu este vorba aci de idealul copilăriei, când influenţaţi de poveşti, cărţi sau filme doream să devenim cow-boy sau Sherlock Holmes; aceste idealuri romantice sunt probabil de mult spulberate prin constatările ulterioare ale vieţii. Idealurile unui om matur se mişcă pe un alt plan. Ele sunt strâns legate de fenomenul cunoaşterii. Abia după ce ai cunoscut, poţi realiza ceva. Cunoşti însă legea? Îţi dai seama ce însemnează dragostea faţă de aproapele tău?

Viaţa pe care o trăim este departe de a fi aşa precum ar trebui să fie. Este acesta însă motiv de resemnare? În nici un caz! Dece căutăm vina la alţii şi nu la noi? Alţii sunt vinovaţi atunci când noi greşim. Fugim de răspundere pentrucă nu suntem oameni, ci caricaturi. Dacă nu am stat încă, cu noi de vorbă, să o facem cât mai repede. Nu avem timp de pierdut. Să nu căutăm să schimbăm realitatea, ci să privim întreaga noastră viaţă cu toată curăţenia sufletului nostru creştin. Să cântărim bine scopurile şi idealurile pe care le avem. Dacă acum mai dorim să devenim cow-boy sau Sherlock Holmes avem tot dreptul s'o facem; însă abia acum, când am aflat pe Hristos în noi.

Duşmanul virtuţii este păcatul. În calea sa spre ideal omul trebue să se bazeze pe virtuţi, iar nu pe păcate. Scopul nu scuză mijloacele, iar un ideal nobil n'are voie să fie pătat. Cei care voiesc să realizeze ceva superior prin mijloace condamnabile dovedesc ca n'au înţeles idealul. Calea virtuţii este grea, însă este singura bună. Numai pe această cale vom atinge scopul suprem: ridicarea nostră în spirit. Această ridicare nu depinde de cultură şi nici de bunuri materiale, ci doar de neprihănirea gândului şi faptei noastre. Natural, nu tuturor dintre noi le este dat a atinge suprema culme, însă fiecare din noi are posibilitatea şi datoria de a se apropia cât mai mult de desăvârşire. Ce ne împiedică? Păcatul! El se prezintă sub multiple forme, însă cred că în zilele noastre două dintre ele joacă nu rol deosebit: îngâmfarea (superbia) şi lăcomia de bani (avaritia).

Superbia a fost originea tuturor relelor. Îngâmfarea lui Lucifer, care s'a ridicat împotriva lui Dumnezeu, fiind trântit de El apoi în iad, a fost începutul răului. (Apoc. Ion 12. 7-9) Astfel a văzut-o Sf. Augustin şi astfel a rămas să fie privită de către scriitorii creştini de mai târziu. Hugo de St. Victor (De fructibus carnis et spiritus, Migne CLXXXVI, 997) spune că îngâmfarea este isvorul tuturor păcatelor, care cresc dintr'ânsa ca şi ramurile şi rădăcinile unui copac.

Pe lângă „A superbia initium sumpsit omnium perditio" (Tobias, 4, 14) mai există o altă vorbă: „Radix omnium malorum est cupiditas". (Tim. 6, 10) Lăcomia de bani (avaritia) este deci şi ea privită ca rădăcină a tuturor relelor, căci după cum reese din alte texte, „cupiditas" nu însemnează altceva decat „avaritia". Avariţiei îi lipseşte caracterul de păcat simbolic şi teologic, pe care îl are superbia. Avariţia este un păcat natural şi material, pământesc. Este păcatul acelor timpuri, când banul conduce lumea, când estimarea valorii omeneşti este o simplă socoteală de aritmetică. Se pare că păcatul a devenit permanent. În zilele noastre se încearcă a se transforma chiar şi timpul în ban, (Time is money!) ca şi când timpul nu ar avea altă menire decât a fi prefăcut în ban. Lumea se închină bogatului, ca toate că aceşti bani sunt pătaţi de sânge. Juda a simţit-o, însă prea târziu!

Adeseori cele două păcate se întâlnesc la una şi aceeaşi persoană. Pentru ele nu putem avea decât compătimire. Să lăsăm departe de noi supraestimarea proprie şi sacul cu galbeni. Idealurile noastre trebue să fie ancorate în Evangelie.

N'a spălat oare Mântuitorul picioarele ucenicilor săi şi n'a izgonit tot El pe cămătari din templu?

JUSTIN P. LIUBA

SATUL ARDE ŞI . . .

„cauze mari", adevăratele „probleme grave în care sunt de apărat neamul şi credinţa strămoşească" — nu sunt ororile din ţară nici primejdia disparţiei noastre ca neam (ca să nu mai vorbim de dispariţia noastră ca . . . creştini!) ci eventuala adăogare a cuvântului catolic la numele unei „Asociaţii" pentru intelectualii români, pornite din iniţiativa şi cu cheltuiala catolicilor. În faţa acestei nelegiuiri care pune în primejdie „neamul şi credinţa strămoşească", Românii, dela a extremă la alta, s'au aliniat ca „un bloc omogen de solidaritate şi unire românească". Ce păcat că nu s'au aliniat tot atât de omogen şi atunci când a fost vorba să se dea o conducere unitară Românilor din exil, sau să se ajute refugiaţii şi studenţii, sau să se publice cărţi şi să se scoată reviste! Dar, dacă ar fi să-l credem pe d-l René Théo, niciuna din aceste probleme nu erau „grave"; ele nu puneau în cauză neamul şi credinţa strămoşească . . . Din fericire, acest sfânt elan aparţine exclusiv directorului lui „Bire". Ceilalţi patruzeci de Români adunaţi în Rue Ribéra n'au avut o clipă sentimentul că apără cauza ortodoxiei împotriva „propagandei catolice". Ei şi-au spus doar cuvântul pentru a evita o confuzie.

Acum, să vorbim deschis: pe cine cred că slujesc acei dintre catolici şi ortodocşi care caută nod în papură Bisericii surori sau reprezentanţilor, mai mult sau mai puţin vrednici, ai acestor Biserici? În ţară există astăzi o mare apropiere sufletească şi o mare dragoste între credincioşii Bisericilor surori. De ce nu-i luăm ca exemplu? Criticile autorilor uniţi împotriva „trădătorilor cu mâinile pângărite" nu pot decât mâhni pe cetitorii ortodocşi; pentrucă una este a protesta (am făcut-o toţi ortodocşii din exil, cu mijloacele pe care le-am avut la îndemână), a protesta împotriva silnicei integrări a clerului greco-catolic în Biserica Ortodoxă — şi alta este a lăsa să se înţeleagă că cineva care trece dela catolicism la ortodoxie este un „călău al lui Christos" şi are „mâinile pângărite". Asemenea cuvinte n'ar trebui folosite nici dacă ar fi vorba de religii exotice şi păgâneşti; pentrucă, aşa cum o spunea profesorul Iezuit R. P. Jean Daniélou, în cursul lui dela Institut Catholique, creştinismul a depăşit de mult stadiul polemic din cele dintâi secole, când era silit să se apere împotriva gnozelor şi ereziilor; astăzi un teolog creştin are dreptul şi datoria să recunoască prezenţa lui Dumnezeu oriunde s'ar afla ea, chiar în cultele păgâne şi exotice.

Cât priveşte pe autorii ortodocşi din exil care se simt înfierbântaţi de Duhul Sfânt, le amintim că nu au descoperit nimic nou: lupta împotriva Romei o duce, de vreo câţiva ani, Sovrompatriarhia. Dar în cazul Patriarhului Roşu lucrurile sunt destul de limpezi: el nu face altceva decât să urmeze dispoziţiile Moscovei, care a dezlănţuit pe toate planurile şi cu toate mijloacele, lupta împotriva latinităţii noastre. Când amintirea Romei se va şterge din limba, credinţa şi cultura noastră, Sovieticii vor fi câştigat bătălia de asimilare. Atunci, se va vorbi de România aşa cum vorbesc astăzi, câţiva istorici, despre ţara Hitiţilor, şi limba românească va fi învăţată, în universităţi, aşa cum se învaţă astăzi unul din numeroasele dialecte pe jumătate moarte din Occeania sau Asia Centrală. Înţelegem foarte bine că aşa-i place Patriarhului Roşu să se întâmple cu ţara şi cu neamul care, pentru păcatele lor, a avut nenorocul să-l nască. Înţelegem, deasemnenea, că asta convine de minune Ruşilor, care, într'o zi, apropiată, vor decreta pe Sfântul Petru fundator al Kiewului. Dar ne este peste putinţă să înţelegem întrucât serveşte atitudinea aceasta anticatolică pe Români; ne este peste putinţă să înţelegem cum un ortodox liber, care trăieşte dincoace de Perdeaua de Fier, crede că-şi apără „religia şi neamul" atacând Roma. Mai există astăzi, după două sute de ani de conştiinţă a latinităţii noastre — mai pot exista astăzi Români care să nu fi înţeles că numai amintirea Romei ne poate păstra ca naţiune?!

MIRCEA ELIADE

RICĂ ORTODOXU'

cille democratice ale divorţului, a face din Paşte şi din Crăciun prilejuri de chef cu prolongé, a nu ţine seama de posturi decât atunci când burta ameninţă să-i strice silueta, a da preoţilor dreptul de a ciomăgi pe enoriaşi şi de a se alege deputaţi, a ceti pe Damian Stănoiu cu naţională satisfacţie şi a susţine că ortodoxia e libertate, adică permisiune oficială de a păcătui fără remuşcări, în umbra tutelară a unei biserici înţelegătoare. „Călugări şi ispite" e pentru Rică echivalentul autocefaliei. Căci Rică moare după paradoxuri.

Iată dece Rică preferă să meargă de Înviere la biserica ucraineană sau rusească (la Paris sau la Buenos Aires), decât să calce pragul bisericii române unite. Decorul „bizantin", plin de atmosferă şi de fast, îl face să anuleze micile distanţe istorice, iar pentru un „cor bun" e în stare să se închine în public, smerit, bătând cruci mari care-i dau o clipă sensaţia întoarcerii acasă, adică la mititei şi preacurvie, unde speră să poată milita pentru separarea definitivă de Roma. În clipa aceea uită de autocefalie şi de duşmanul ereditar şi ar fi gata să se iscălească pe slavoneşte. Într'un anumit fel Rică e un admirator al lui Stalin. Nu o recunoaşte nici în singurătate, însă multe din „ideile" lui sunt, dacă nu comuniste, moscovite; însă asta e o poveste foarte tristă pe care am spus-o cu altă ocazie.

Să revenim deci la berbecii noştri, adică la Rică et Cia., berbeci care, ca şi Domnu'Goe, reprezintă o faună de exil, întocmai acelor animale preistorice care-şi poartă ultimele exemplare pe culmile solitare ale câte unei insule uitate de Dumnezeu, — vreau să spun de legile biologiei, ca să respect darwinismul pe care Rică îl profesează cu pasiune, ca pe un alt rest respectabil al culturii sale secundare.

Înclin să cred că Rică nu ceteşte „Îndreptar" şi că portretul acesta nu-l va ajunge niciodată subt ochi. Dacă l-ar ceti, probabil că nu s'ar recunoaşte, căci Rică se consideră un progresist fără cusur, când în realitate e o figură anacronică pe care o schiţez aici cu pietate de cronicar grijuliu şi chiţibuşar. Poate că, dacă s'ar recunoaşte, într'un imposibil elan de sinceritate, ar intra în ordinul Capucinilor, cu Ieremia Valahul, şi atunci rândurile mele s'ar prăbuşi ca o arătare de coşmar. „Tu sei noi tutti", l-aş spune lui Rică şi mi-aş frânge pe genunchi condeiul inactual.

VINTILĂ HORIA

DIN ŢARA ROBITĂ

ŢĂRANII DIN VĂGIULEŞTI

În Cartea de Aur a rezistenţei româneşti va fi trecut, într'o zi, şi numele comunei Văgiuleşti (Mehedinţi) din apropiere de Strehaia. În toamna anului 1951, cu ocazia strângerii recoltei, ţăranii din Văgiuleşti au dezarmat pe miliţionerii care însoţiau „colectorii de cereale", veniţi să strângă cotele. După aceasta- „autorităţile" au fost alungate din sat, cu ciomegele. Pentru restabilirea ordinei, întreaga unitate M. A. I., staţionată la Strehaia, s'a deplasat la Văgiuleşti. Aproape toţi capii de familie au fost arestaţi şi trimişi la Canal. Pământurile ţăranilor din acest sat au fost confiscate, la Văgiuleşti luând fiinţă în felul acesta o „gospodărie agricolă de stat", adică un sovhoz.

ŞI LA IMOASA

Dar nici la IMOASA, sat care se află la 3 km de Văgiuleşti, peste Motru, ţăranii nu stau bine cu vătafii Moscovei. În ciuda tuturor ameninţărilor, colectivul agricol local n'a putut fi constituit. Cât priveşte „organizaţia de bază" a Partidului, aceasta număra la IMOASA 2 membri: preşedintele şi secretarul sfatului popular (al sovietului), la un număr de 320 „ţărani săraci şi mijlocaşi" cu drept de vot şi 35 chiaburi, „nedemni" de a participa la mascaradele, cărora li se spune „alegeri".

DUPĂ CINCI SĂPTĂMÂNI

O bătrână din Bucureşti, cu numele de Siţa HARALAMBIE, domiciliată în Strada Petre Ispirescu Nr. 21, a fost arestată cu ocazia unei razii pentru că nu avea asupra ei „Buletinul Populaţiei". Comandamentul Miliţiei din Raionul „Tudor Vladimirescu" n'a socotit că este necesar să se stabilească identitatea femeii printr'o cercetare la domiciliul indicat de dânsa. Au expediat-o prinurmare în lagărul din apropierea comunei BRAGADIRU. Lagărul acesta este o anexă a Închisorii Văcăreşti, care nu mai poate adăposti numărul, mereu crescând, al deţinuţilor.

După 5 săptămâni, miliţia şi-a adus aminte de biata bătrână şi — minune — a voit chiar s'o pună în libertate. Au căutat-o deci în lagăr şi au găsit-o, zăcând pe o rogojină, într'un şopron căruia i se spune „infirmerie". „Tovarașă, eşti liberă, te poţi duce acasă" i-a spus fostul barbugiu din Grant, astăzi Locotenent-Major. Bătrâna nu se mai putea ţine însă pe picioare. Cinci săptămâni de lagăr fuseseră deajuns . . . A rămas deci acolo, la „infirmerie", pe rogojină . . . până la 2 Iunie 1952, când au îngropat-o, fără preot, şi fără cruce, în cimitirul din apropierea lagărului, înfiinţat de curând, în cadrul „cincinalului" şi în cinstea zilei de 23 August.

„LIBERTATEA CULTELOR"

În cursul lunii Mai 1952 un număr de 10 biserici din Capitală au fost jefuite şi profanate. „Autorii necunoscuţi" — cum pretinde Miliţia — şi-au lăsat însă pretutindeni cărţile de vizită: au scuipat pe icoane, au sfâşiat perdelele uşilor împărăteşti şi s'au spurcat în altare! Printre bisericile care au fost astfel profanate se numără: Biserica Sfântul Vasile din Bulevardul Maria, Biserica „Cuţitul de Argint", Biserica „Sterea" din Strada Uranus, Biserica Sfântul Gheorghe din Calea Plevnei, Biserica „Matei Voevod" şi Biserica Sfântul Andrei din apropierea Staţiei B. M.

Seminarul Central (Bulevardul Maria, astăzi Gheorghe Coşbuc) a fost transformat în scoală de ofiţeri politici.

*

Mânăstirea Surorilor engleze din Strada Pitar-Moşu este astăzi şcoală de infirmiere, având şi o secţiune de moaşe. Capela mânăstirii a fost transformată în sală de club.

*

Biserica Mânăstirii Văcăreşti, monument istoric, adevărată bijuterie a arhitecturii româneşti din Sec. 18-lea, a fost transformată în depozit de materiale de construcţie.

*

Parohul Bisericei din Strada Raion a fost arestat, în 14 Aprilie 1952, sub învinuirea că ar fi încurajat „histeria religioasă" a enoriaşilor.

*

În Sâmbăta morţilor, toţi acei care au depus flori şi au aprins lumânări pe mormintele din Cimitirul „Pătrunjel" (Cartierul Teiu-Colentina) au fost arestaţi, la ieşire. Duşi la cazarma Securităţii din Şoseaua Ştefan cel Mare (fosta şcoală de ofiţeri-jandarmi), n'au fost puşi în libertate decât după ce li s'au făcut fişe de „răspânditori de superstiţii".

*

Preotului romano-catolic Horvat, fost paroh la Galaţi, i s'a fixat domiciliu forţat într'un sat din apropiere de Buzău.

*

Preotul Ion Popescu din Comuna Lahovary (astăzi satul Valea-Cireşului, aparţinând comunei Botoroagă, din raionul Vida) a fost scos din parohie, fiind socotit „reacţionar". În locul lui au fost aduşi doi preoţi „de tip nou", cu şcoală de marxism-leninism. În schimb, la Răduleşti-Vlaşca (acelaş raion), în locul preotului trimis la Canal, n'a mai venit nimeni.

*

ALTE TRUPE RUSEŞTI au sosit în Ţară, în ultimele trei luni. Aviaţia de vânătoare sovietică, dispunând de avioane cu reacţie, este concentrată în regiunea Craiova, în Dobrogea şi pe marele aerodrom dela Ziliştea-Buzău. Pentru a se mări aerodromul dela Buzău a fost ras de pe suprafaţa pământului satul Valea Plopului. Trupe ruseşti se află acum şi la Cisnădie, în judeţul Sibiu.

I. V. E.

REZOLUŢIA PREŞEDINTELUI EISENHOWER

CONGRESUL ESTE INVITAT SĂ IA HOTĂRÂRI IMPORTANTE CU PRIVIRE LA SOARTA POPOARELOR AJUNSE ÎN ROBIA COMUNISTĂ

Preşedintele Dwight D. Eisenhower a prezentat Congresului, în ziua de 20 Fevruarie, o rezoluţie cu privire la clauzele tratatelor şi convenţiilor internaţionale care au fost folosite de Rusia Sovietică pentru a robi popoare dornice de a trăi libere. Preşedintele a invitat Senatul şi Camera reprezentanţilor să dea, împreună cu el, speranţă de liberare tuturor popoarelor aflate în robie comunistă. În scrisoarea adresată preşedintelui Senatului şi purtătorului de cuvânt al Camerei reprezentanţilor, Preşedintele Statelor Unite face apel la amândouă adunările ca să fie alături de el în votarea rezoluţiei din care rezultă că U.S.A. nu va admite niciodată ca pentru avantagii proprii să subscrie la robirea popoarelor libere; şi că în consecinţă şi contractele semnate în trecut nu mai pot fi pentru U.S.A. valabile.

„Poporul american — spune rezoluţia prezentată spre votare — credincios tradiţiei sale de libertate, nu va aproba niciodată o astfel de subjugare de popoare libere". De aceea se cuvine ca Senatul şi Camera să declare că „Statele Unite anulează toate interpretările sau aplicările oricărui tratat sau angajament internaţional, încheiat în cursul războiului II mondial, care a fost răstălmăcit pentru a sluji la subjugarea de popoare libere". Împreună cu Preşedintele, Senatul şi Camera „să dea expresie speranţei că popoarele care au ajuns în robia despotismului sovietic vor recăpăta, într'un cadru de garanţie a păcii, dreptul de liberă hotărâre; că ele vor avea iarăşi dreptul de a-şi alege liber forma de guvernământ subt care înţeleg să trăiască şi că le vor fi redate toate drepturile suverane de conducere, în conformitate cu principiile Cărţii Atlanticului".

Rezoluţia Preşedintelui Dwight D. Eisenhower a fost salutată, cu mare însufleţire, atât de Republicani cât şi de Democraţi. Mulţi au fost de părere că garanţia liberării popoarelor trebue formulată în termeni chiar şi mai fermi. Însufleţirea cu care a fost primită această rezoluţie de către reprezentanţii Statelor Unite aduce nefericitelor popoare căzute în cumplita robie muscălească speranţă mai mare decât le-a adus toată propaganda — făcută cu mânuşi — de pân'acum. În rezoluţia marelui Preşedinte popoarele robite văd PRIMUL ACT în procesul de liberare a lor.

Cu firească jenă şi cu mânie vor fi primit vestea votării rezoluţiei acele cercuri politice londoneze care s'au pronunţat împotriva anulării clauzelor secrete, pentru cuvântul că . . . exemplul ar putea fi urmat şi de Stalin, în chestiunea Berlinului; şi apoi pentru cuvântul că popoarele sunt deja în mâna lui Stalin; că deci acum e prea târziu . . .

Superbă naivitate politică! (Naivitate politică englezească!) Ca şi cum Stalin nu ocupă Berlinul şi Europa întreagă fiindcă e legat de clauze! . .

Cât despre legea lui „ce a intrat pe gura lupului nu se mai întoarce", Englezii au putut vedea cum uneori lupul e nevoit să lase „de bună voe" (şi cu eleganţă englezească) ce înfăşcase în vremi în care satul era fără câni . . .

Astăzi, în vremea durerii noastre, — astăzi când orice cinism şi orice trădare doare însutit, se cuvine să ne amintim că odinioară la Bucureşti guvernele se constituiau numai cu asentimentul Londrei — şi al Parisului neputincios de astăzi.

Dar apele se lămuresc. Şi e bine să ştim unde ne aflăm.

G. R.

INFORMATIUNI

† VIRGINIA COTRUŞ

In ziua de 3 Fevruarie 1953 s'a stins, la Madrid, scriitoarea Virginia Cotruş, soţia poetului Aron Cotruş. A fost îngropată departe de pământul ţării, plânsă de toţi cei care au avut norocul să o cunoască în viaţă.

*

În urma recentei scrisori enciclice a Sfântului Părinte despre Biserica răsăriteană prigonită, s'au ţinut la Roma trei zile de rugăciune pentru creştinii prigoniţi din România şi Ucraina. Preoţii Dr. G. **Cosma**, Dr. I. **Filip** şi Dr. P. **Cârnaţiu** au celebrat în biserica Sf. Atanasie, în faţa unui numeros public, o Liturghie românească. După masă, Pr. Bonaventura **Morariu** a vorbit în aceiaşi biserică despre prigoana catolicilor din România.

Duminecă 1 Fevruarie, în faţa cardinalilor **Tisserant** şi **Fumasoni Biondi**, Mons. Aloisiu **Tăutu** a vorbit în amfiteatrul colegiului „De Propaganda Fide" despre persecuţia bisericii catolice din România. Conferinţa, bine documentată, a fost urmărită cu viu interes de către asistenţă.

În această atmosferă de înaltă religiozitate, gestul arbitrar al unor ucrainieni, care au distribuit o broşură **cu o hartă din care lipsea parte din Basarabia, Bucovina şi Maramureşul nostru,** a fost cu totul deplasat şi lipsit de orice spirit creştin.

*

Duminică, 15 Fevruarie, în Capela română din München (Blumenstraße 26) Pr. Vasile Mărgineanu a oficiat o slujbă pentru odihna sufletului celei care a fost Virginia Cotruş. Au asistat Românii din München şi împrejurimi.

*

Din coaliţia a patru partide politice s'a constituit, la Stockholm, un guvern de exil al Estoniei. Documentul de constituire a fost semnat la Oslo, deoarece legile suedeze nu îngăduie constituiri de guverne streine pe teritoriul statului suedez. Guvernul e alcătuit din cinci miniştri: **Sikkar** (Preşedintele Consiliului şi ministru de interne), **Warma** (externe), **Kint** (agricultură şi apărarea naţională), **Trunsoet** (finanţe), **Suits** (instrucţiunea publică). Toţi miniştrii locuesc în Suedia. Cabinetul s'a constituit graţie intervenţiei hotărâte a **Doctorului Rei,** fost ministru de externe şi ultim ministru al Estoniei libere la Moskva. Doctorul **Rei** este şi Preşedinte al consiliului naţional eston, cu sediul în Suedia. Partidele de dreapta şi partidul conservator nu sunt reprezentate în guvern.

*

Generalul **Sosnokovsky,** fost ministru de război şi comandant suprem al armatei polone, duce în prezent tratative cu cele două lagăre politice ale Polonezilor din exil — Guvernul de exil şi Consiliul politic — pentru alcătuirea unui Guvern pe baze largi. Forstul Preşedinte **Zalesky** a declarat că e gata să renunţe, în favoarea Generalului Sosnokovsky, la funcţiunea de Preşedinte.

O conferinţă a foştilor diplomaţi s'a hotărât pentru finele lui Fevruarie la New York. La această conferinţă vor lua parte, după toate probabilităţile: Generalul **Sosnokovsky,** D-l **Sokovsky,** ministrul de externe al guvernului de la Londra; ambasadorii: **Lipsky, Ciechanovsky** (U.S.A.), **Raczynsky** (Londra), **Sokolnicky** (Ankara), **Moravsky** (Paris), **Zavadovsky** (Libanon) precum şi ambasadorul la Vatican **Papee.**

În Germania liberă s'a constituit **Asociaţia Anticomunistă** a soldaţilor ucrainieni, foşti în armata rusă.

Subt preşedinţia fostului preşedinte al republicei Aserbeidjan, **Ressul Zade** s'a constituit, la München, **Comitetul pentru neatârnarea republicei Aserdbeidjan.** Au participat reprezentanţi din Turcia, din Franţa, din Anglia şi din Germania.

*

REPUBLICANE

DUPĂ PLANURI SOVIETICE sub supravegherea tehnicienilor ruşi şi cu folosirea cunoscutelor metode comuniste — nituire rapidă, predarea schimbului, chemări la întrecere socialistă etc. — Uzinele „SOVROMTRACTOR" din Braşov din mers au produs un nou tip de tractor: K. D. 35. Fabricarea în serie a acestui tractor a fost anunţată cu surle şi cu tobe, toţi cei care au contribuit la construirea lui primind medalii, decoraţii, premii şi titluri de nobleţă bolşevică. Aceasta s'a întâmplat în vara trecută.

In legătură cu rezultatele date de acest tractor pe teren, „România Liberă" din 20 Ianuarie 1953 ne anunţă însă că la aceleaşi uzine Braşov o consfătuire a început în ziua de 19 Ianuarie, având drept temă „măsurile necesare ce trebuiesc luate imediat pentru îmbunătăţirea calităţii tractorului K. D. 35."

Rapoartele Staţiunilor de Maşini şi Tractoare declară unanim că tractorul cu pricina este inferior tuturor tractoarelor folosite până acum de aceste staţiuni. Comisiunea de anchetă —, prezidată de BUROV — aşa îl cheamă pe directorul general dela „SOVROMTRACTOR" — a stabilit că cea mai mare parte din vină o poartă întreprinderile care livrează „Sovromtractorului" materii prime şi semi-fabricate, în frunte cu „SOVROMMETAL-REŞIŢA".

Afacerea aceasta desvăluie în ce măsură Industria metalurgică şi de maşini a Repereului realizează „victoriile socialiste", sub conducerea şefilor ruşi şi a vătafilor lor recrutaţi din pleava muncitorimei, cum este ţiganul Putinică, **„director principal" al aceluiaş „SOVROMTRACTOR".**

*

EPURĂRI DE CEFERIŞTI, cu trimetere „la muncă de jos" (citeşte: Canal sau Bicaz) au avut loc în luna Ianuarie pe întreg cuprinsul Inspecţiei de Mişcare BACĂU. De această măsură au fost loviţi în special impiegaţii de mişcare din staţiile Palanca, Adjud şi Bacău, adică din principalele puncte feroviare ale traseului pe care se scurg transporturile ruseşti, muscali spre Vest şi lucrurile de furat spre Est.

*

RUTENIZAREA MOLDOVEI. — Guvernul din Bucureşti a constatat ca în Regiunea Suceava „trăeşte o populaţie ucraineană numeroasă". Ca urmare la această constatare s'au înfiinţat 57 şcoli elementare cu limba de predare ucrainiană şi 8 secţii ucrainene la şcolile româneşti. Mai mult, Şcoala „pedagogică" înfiinţată la Siret promovează anual 50 de învăţători ucraineni. De când sunt oare aceşti ucraineni atât de numeroşi în regiunea Suceava, care înafară de judeţele bucovinene, eminamente româneşti, Rădăuţi, Suceava şi Câmpulung, cuprinde acum şi judeţele Dorohoi, Botoşani şi Baia?

I. V. E.

NIMIC NOU SUBT SOARE

Un proverb rusesc spune: „Nimic nou sub soare"! Aşa a fost spunând Vişinskij la New York, când l-au întrebat gazetarii străini, acum câţiva ani de zile, dacă este adevărat că Ruşii au bomba atomică. Proverbul ăsta „rusesc" (fiindcă Vechiul Testament fusese tâlmăcit în vremuri în ruseşte) se adevereşte în multe şi felurite lucruri. Nu în ce vroia să spună Vişinskij, fiindcă — cel puţin acum doi trei ani de zile — Ruşii nu aveau bomba atomică. (N'o au ei nici acum. Că de-ar avea-o, s'ar fi început ceeace va începe când o vor avea!). Ci înţelepciunea cea veche se adevereşte în viaţa de toată ziua. De pildă, în străvechea, nedesminţita **hoţie.** Rusia sovietică anunţase, cu surle, că corupţia ţaristă a pierit; că „tovarăşi" sunt îngeri în slujba aproapelui; că nimeni nu mai vâră în buzunarul lui banii statului. Cine îşi ia însă osteneala să cerceteze ziarele şi revistele ruseşti, rămâne uluit de putreziciunea pe care ele o denunţă. Cât de mare trebue să fie ruseasca străveche hoţie, dacă foile oficiale dau alarma asupra marei primejdii!

Dăm mai jos **o parte numai** din cifrele aduse de foile ruseşti, numai **dela Crăciun încoace:**

În ţinutul Mohilev, preşedintele de kolhoz Sadan a excrocat, împreună cu tovarăşii săi, 75 000 ruble (**„Agricultura socialistă"**, Moskva, 28. Dec. 1952).

Funcţionarul administrativ, tovarăşul Polonkin, dela uzinele de apă din Simferopol a pus în buzunarul său **numai în cursul lunii Noembrie 52** suma de 200 000 ruble tovărăşeşti („Pravda", din 5. I. 53).

Şeful de cadre al asociaţiei tinerilor comunişti din ţinutul Tomsk a excrocat 15 000 ruble (**„Komsomolskaja Pravda"**, 20 Ian. 1953).

Şeful contabilităţii trustului berăriilor din Riga a excrocat frumoasa sumă de 2 300 [illegible] ruble (**„Isvestija"**, 30 Ian. 1953).

Conducătorul „Societăţii Teatrului Leton" tovarăşul A. Haitiu, a cheltuit, pentru călătorii particulare şi cu prietenele, 70 000 ruble tovărăşeşti (**„Pravda"**, 1 Febr. 1953).

„Pravda" din 8 Fevr. 1953 dă alarma asupra hoţiilor comise în ministerul industriei [illegible] şi cărnii.

Funcţionarii Danilov şi Kutşov din Kiew au realizat, pentru buzunarele lor, un câştig de 1 000 000 (un milion) de ruble din frauda cu vânzarea pâinii (**„Isvestija"**, 11 Fevr. 1953).

Inginerii-şefi, Sokolov şi Rosen, din adm. constr. de maşini, au realizat un venit de peste **un milion ruble** din falsificări de contracte (**„Isvestija"**, 11 Fevr. 53).

În ministerul aprovizionării din Turkmenistan, „altă grupă de excroci", au sustras suma de 243 600 ruble (**„Isvestija"**, 11 Fevr. 53).

Împuternicitul ministerului Justiţiei pe lângă administrarea justiţiei în regiunea Rostov, este acuzat a fi stat „subt aceeaşi plapomă" cu „cei doi excroci" condamnaţi pentru delapidarea câtorva milioane de ruble (**„Isvestija"**, 17 Fevr. 53).

Directorul oficiului pentru industria cărnii, din Kiew, tov. Jmnez, arestat încă din toamna lui 52, a delapidat **câteva milioane de ruble** (**„Isvestija"**, 20 Fevr. 53).

Tov. A. Orjel-Kaşinskij a fost arestat subt învinuirea de a fi delapidat suma de 240 000 ruble, în timp de doi ani (**„Isvestija"**, 21 Fevr. 53).

Să continuăm? Lista e impresionantă? Şi când te gândeşti că toate astea sunt extrase numai din 3—4 publicaţii şi numai pe un spaţiu de timp de 2 luni . . .

Aşadar: nimic nou . . . **tahàt haşşèmeş** (vorba Rusului!). Ne-am oprit asupra acestui spectacol pe care ni-l oferă revoluţia **totalitară** comunistă (adecă o revoluţie care pretinde a transforma **total** pe om) numai spre a sublinia stupiditatea cârpacilor dela Bucureşti, care vor să se arate . . . mai ruşi decât Ruşii.

În campania de presă începută la Bucureşti împotriva unor medici conducători de institute (Florica Bagdazar, Ulian ş. a.), aceştia sunt acuzaţi că au introdus **fişe** pentru **alcoolism, prostituţie, subnutriţne,** etc. în institutele lor. Dar aceasta — zic ei — este o funestă rămăşiţă din vremile burghezo-capitaliste, când în România existau într'adevăr aceste tare. În Republica populărească demonocrată nu se mai poate vorbi de subnutriţie, de alcoolism, de prostituţie, de hoţie şi de alte păcate burgheze. PARTIDUL a terminat (cel puţin teoretic) cu vechile păcate. O lume nouă s'a născut!

„Nimic nou subt soare" — le răspunde golanilor de pe malul Dâmboviţei, tovarăşul Vişinskij! (Ştie el, ce ştie, săracul!).

GER

DIVERSE

BENZINĂ ROMÂNEASCĂ PENTRU CHINA

Tancul finlandez **Neste** a încărcat la Constanţa 5000 tone benzină de calitate superioară şi încearcă, la fel ca celălalt vas finlandez Wiima, să ajungă în China. **Neste** a fost semnalat în Mediterana.

PRIMUL PAS

Parlamentul statului **Georgia** (U.S.A.) a hotărât interzicerea partidului comunist. Legea a fost votată cu unanimitate. Ea prevede pedepse până **la 20 de ani de închisoare** pentru membrii partidului comunist. Georgia este primul stat din U.S.A. care interzice partidul comunist.

INDREPTAR apare odată pe lună. Redacţia şi Administraţia: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 38, DEUTSCHLAND

Druck: Verlagsdruckerei [illegible]